

Mark

Nganpayi Jun pulukkujirnujuwal

² Wali jarluwarlany parla Kuttu marni nganpayiwu Yajayawu, lanila wangki nyanarti kurrumparla Yajayarlu, Ngarpungu parla yinya. Nganpayi nyanarti parla puraput ngunangani Ngarpwu. Julalany parlipa nganpayi Ngarpukura puraput, yangka Ngarpungu parla wangki yungany piyirnwarntiwarlanyku jularnupurru. Kujarti pa kurrumparla lani Yajayarlu Ngarpukura wangki. Ngarpungu marni, "Pinakarrilu. Ngajuntu marna julawu wangki Ngarpungu. Yipawu marna nganpayi ngajukura wangkijarti. Kajalurni marnangurla yipawu nyuntunga ngajukurarla walakurla pikakujirnupurru. Jakurrpungku mangu kajalurni warntarri.

³ Nganpayirlu nyanawurlu yiparnujangkarlu pa jularnanku pawukarrarlu pintirningurni. Jularnanku manyanangu, 'Jakurrpungkalurla warntarri parla Ngarpwu purlkawu. Jirrkirkujilurla nyanarti warntarri.' Kujarti parla jarlu marni Ngarpungu Yajayawu lanupurru.

⁴ Nyanartijangka wangkijangkarla pikakujirnujangkarla yangkarti nganpayi Junpala pirriyani. Nganpayi Jun parlipa julalany pulukkujirnujuwal. Wali pintirningurni manyanangu pawukarrarlu jularnani, "Kurnakwantilu Ngarpukurarlurra,

pulukkujirnankula marnannya ngapanga kurnakwantinyujangkawarnti. Ngarpungu manyirrangurla wajapungku yakurr nyurrawarntikurajangka. Kayan nganyirrangurla yutukarra yakurryakurr nyanarti Ngarpungu. Wajapungku manyirrangurla.”

⁵ Wali nyanartijangka piyirnwarnti ngurrawarntijangka palu pirriyani pajajinyangu. Junkarti palunyanta yanani pinakarrinyupurru. Paja piyirn palu yanani mayarujangkawarnti Jurujulumjangkawarnti. Mayaruwarntiwarlanyangka Jutiyakarrajiwarnti mapirrirni palu warryanani. Nyanartijangka pulukkujirnani manya ngapanga martuwarlarla yininga Jutunta. Nyantuwarntirlu piyirnwarntirlu palunyanu tampilni jularnani yakurr nyantuwarntikura.

⁶ Wali parlanyanu Juntu kangani karrkinta kuluwuj yangka raljangka parlanyanu ngartakpani kamulkurajangka. Nyantungumipa pa kujarti kangani, kanarlanywarntirlu palu kanarlanyparni kangani. Yarntarni pa ngantinga kangani manawarlany jarrjajangka pilkujiliny. Nyantukura miyi pa karlaka. Kuyi pa ngarnani jarrjurnwarntimipa.

⁷ Jularnani manyanangu Juntu. Marnanila manyanangu, “Wartangurni pajarla yanana nganpayi. Nyantu pa tanyijijinyangu mayapari, ngaju marna wartangurnijangkarni. Nyantu pa purlka kajalkajal, ngaju marna wartangurnijangkarni.”

⁸ Yarntarni manyanangu marnani Juntu, “Pulukkujilany marnanya nyurrawarnti ngapanga. Kanarlany wartangurni pirriyanku,

nyantungu manya pulukkujiwu Pirlurra Ngarpukurajangkarla ngapajilinyja."

Jesus ngapanga pulukkujirni Juntu

⁹ Nyanartijangka Jesus yani Najuritjangka Kalalijangka. Pirriyani manyanta Junta. Wali Jesus pulukkujirnila Juntu ngapanga martuwararlarla Jutunta.

¹⁰ Jesus ngapanga pulukkujirni. Jamurn turtapinya, nyanartijangka nyanyala kankarral ngapangurni yalkiri langkirrlaparni. Kirlingirrijarriyani kankarni yapin. Pirlurr Ngarpukurajangka pa nyanya kankarni jirikijiliny kiluwutujiliny. Kankarnimarrangu manyanta kanimparraljarrinya Pirlurr Ngarpukurajangka Jesusja, takurryanila manyanta.

¹¹ Pinakarrinya pa Jesusju lin Kutkura marnujangka kankarnimarrangujangka. Marni parla Ngarpungu Jesusku, "Nyuntu pajin walaku ngajukurajinyangu. Wulyumalany marnangu. Muntanga marnanta martalany wulyu. Ngarurta marnangu nguniny."

Jesus pa kurlpungani pirlangu purlkangu

¹² Nyanartijangka partalurnila wurnakujirni Jesus Pirlurru Ngarpukurajangkarlu pintirnikarti kanya.

¹³ Nyanartijangka Jesus ngunangani pintirni jintanga piyirnngajirtarla. Nyanayirla pa ngunangani yakarn layijaa ngurrawarnti paja. Ngurrawarnti 40 pa ngunangani. Jesus pa kurlpungani pirlangu purlkangu. Ngarpungurni pa tikirrkJirla. Jarti kurlpinya. Wali piyirnwarlany ngajirta palu ngunarla. Kuyiwarntirlamipa

manyanangurla ngunangani Jesus, kuyiwarnti yangka rayinjiwarnti. Yarnta ngampurrikanani palu Jesus yinjilwarntirlumipa, ngajirta piyirntu.

Nganpayiwarnti Jayimin Yanturu Jayimji Jun

¹⁴ Nyanartijangka nganpayirlu purlkangu pa tartpartarni yangkarti Jun pulukkujirnujuwal. Yutukanila Jun jayilla.

Wali nyanartijangkala Jesus yani Kalalikarti wangkijarti. Wangki wulyu Ngarpukura manyanangu jularnani Jesusju nyapartukarra Ngarpu parlipangu kajalkajal nguniny.

¹⁵ Kujarti manyanangu marnani Jesusju, "Jalarra pa kutajarrinya Ngarpupurru majajarrynyupurru, jalarrarni pa Ngarpu kajalkajaljarriwu. Kurnakwantilu yakurrjangka, mapunikarralula wangki wulyu.

¹⁶ Wali Jesus kurlangu yanani rirringkirla ngapangal purlkangal yiningal Kalalirlal. Parlipinyala pinya nganpayijarra nyanartikarraji-jarra Jayiminjaa Yanturu, paparlangu pila. Tarrapungani pilarla niting kapipurru warntarnupurru, warrkam pilangu nyanarti ngunangani. Wali kapi pila purlkapurlka warntarnani, yiijila pilanya yungani pamarrpurru.

¹⁷ Wali Jesusju pilangu marni, "Pa. Waangkajapila ngaju. Nyurrajarragal manpila takiparijarra kapi warntarnujuwaljarra. Pinayungku marnanypinya ngajungu piyirn warntarnupurru taki."

¹⁸ Jamurn pilangu marni Jesusju, partalurnila pila wanyjanurlakani nyanartijarrakura niting, wurnala pila waanya Jesus.

19 Nyanartijangka yanungurla pinya nyanya Jesusju jirna kurrinywarlany nganpayijarra Jayimjijaa Jun. Martarnani pinya paparlangu purrkungu yiningu Jipitirlu ngarpungu nyantujarrakurarlu. Jesus manyanangurla pirriyani. Niting palu ngartakpanani wapirrajawurlu, ngurtinga ngapakarrajirla palu kirrarnani. Purrkungu pinya martarnani walakujarra.

20 Jesusjula pinya purpankanya Jayimjijaa Jun. Wanyjanurlakani pilanya ngurtinga nyantujarrakura ngarpujaa kanarlanywarnti warrkammayinwarnti mapirrirni pilanya wanyjanurlakani. Yanila pilanyanta Jesusja.

Pirla manyanta jurramani Jesusju nganpayijangka

21 Kurlangu palu yani Jesusjaa Jayiminjaa Yantuруjaa Jayimjijaa Jun, Kapaniyakarti palu yani. Jarritijarrinya manyanangurla. Jarriti palu kirrarnani Juwujwarnti warrkamngajirta. Wali mayarurla jujupurrurla pinayungani manya Jesusju.

22 Jesusju manyanangu marni wangki, purrpurrmarnila palu nyanartiwarnti piyirnwarnti Juwujwarnti, Jesusjula wangki manya pinayungani pinangurrurlujinyang. Pinayungani manya purnkungu. Kanarlanywarnti piyirnwarnti palu tarrukuwu nyantukurawu pinangurruwarnti yini kurayip. Yangkartiwarntirlu kurayipwarntirlu palunya ngajirta kujarti pinayungkarla purnkungu, Jesusju manya purnkungu pinayungani.

23 Wali murtarni pirriyani nganpayi layi pirlajarti mayarukarti jujupurrukarti. Jarlu manyanta pirla takurryani muntanga. Papajani pa nganpayirlu Jesusku,

24 “Jesus, nganajangkarlu marnanypanya kujartikujilany. Pirriyani ngan wajapungupurru, wajapungku ngarnanypanya nganampa pirlawarnti. Pinarri marnangu nyuntuwu. Nyuntu man yangkarti wulyujinyangu Ngarpukura.”

25 Jesusju parla pirlawu jarrmarni, “Kulkurujarri. Jarntakpanyjarlanyanta nganpayijangka nyanartijangka.”

26 Nyanartijangka purtulykujirni pirlangu, pilpilmarnanila. Mayajinyangula papajani pirla. Jarntakparnila parlanyanta nganpayijangka.

27 Wali jamurn palu nyanya nyanarti nganpayi wulyujarrinyujangka, purrpurrmarnila palu. Japirlyungani palunyanu nyantuwarntirlu piyirnwarntirlu, “Nyapartukarra minyarti. Pirlawu parla jarrmalany Jesusju, mapunikarralanypala manyanta jarrmarnujangka pirlangu, pinangurrujilinyjurni manyanangu jarrmalany pirlawu.”

28 Wali pujungurni palunyanangu Kalalijangkarlu Jesus jakuljakuljulurni wapalkarrarlu wulyukujirnujangka.

Mimijartiwarnti manya wulyukujirnani Jesusju

29 Nyanartijangka mayarungurni jujupurrun-gurni palu yani kanarlanyjurra mayaru. Jesus Jayimjijaa Jun mapirri palu yani, pirriyanila palu mayarurla Jayiminkurarlaaja Yanturukukarla.

30 Takurryani palu mayarurla. Mimijarti pa yukarnani kaninykaniny mayarurla marnin Jayiminku parla mali. Nyanartijangkarlu palurla marni Jesusku, “Mimijarti pa parrparr yukarnana minyarti marnin Jayiminku parla mali.”

31 Wali Jesusju yanungurla ngarrpirtimani, marnin kIRRARNukujirni. Parrparr kurrkantinyala, marnin nyanarti kIRtIlyjARRInyala. Miyila manya yinya malingu Jayiminkurarlu.

32 Nyanartijangka karuwarrarla mungangkurrala palu yani Jesuskarti. Puranguliny takurryani. Piyirn mimijartiwarntijaa piyirnwantiwarlany pirlajartiwarnti palunya Jesuskarti kanya piyirnwartirlu nyanartikarrajiwarntirlu.

33 Piyirnwartti nukarnini tawunjangkawarnti palu kirlingirrirla ngunangani mayarurla.

34 Mimijartiwarnti paja manya wulyukujirnani Jesusju. Yarnta pirlawarnti manyanangurla jurramanani piyirnwantiwarlanyjangka. Kulrukujirnila manya pirlawarnti, tumaj palurla Jesusku pinarri ngunangani, yangkala manya Jesusju kulkurukujirni.

Ngarpukura wangki manyanangu jularnani Jesusju

35 Nyanartijangka kumantarla pa Jesus turtapinya manyanjangka. Pukanyajarti pa mayarungurni yani. Kayanwarlany pa. Purayimarnani parla Ngarpwu, Ngarpwu parla wangki marnani.

36 Wali muwupungani palurla pajangu. Jina-manurla palu wajilpinya Jesus Jayimintuua kanarlanywarntirlu, kitangarni palurla pirriyani.

37 Parlipinya palu. Marni palurla, “Muwupungana mangulu piyirnwarntirlu nukarnirlu.”

38 Nyantungu manyanangu marni, “Yankurlipa mayaruwarntiwarlanykart. Julawu marnanyanangu Ngarpukura wangki kanarlanywarntiwuwurti. Minyartipurru wangki marna pirriyani.”

39 Nyanartijangkala Jesus kitpungani Kalalirla. Wamarn jularnani manyanangu wangki Ngarpukura mayaruwarntirla jujupurruwarntirla. Yarnta pirlawarnti manyanangurla jurramani piyirnwarntijangka.

2

Nganpayi mimijarti kanyjijarra yakurr

1 Nyanartijangka Jesus pa tikiyani mayarukarti tawunkarti Kapaniyakarti. Ngurrawarnti murrkurn pa kirrarni nyanayirla mayarurla Jesus. Nyanartijangka piyirnwarntirlu Kapaniyakarrajiwarntirlu palurlanyanu jakuljularnani, “Jesus pa nyanayirla mayarurla marnpa kirralany.” Piyirnwarntirlu palurlanyanu jakuljularnani.

2 Nyanartijangka mayarurla pa kirrarnani Jesus kaninykaniny. Mayaru pa nyanarti lukajiliny. Jarlu palu ngartakpani lukajangka. Wali pirripirriyanani palunyanta Jesuskarti. Wali nyanarti mayaru palu tipani piyirntu, kurayipwarnti murrkurnjaa kanarlanywarnti piyirnwarnti paja palu ngunangani mayarurla nyanayirla. Tipani palu, kanarlanywarnti palu palkangala karrinyani kirlingirrirla. Kaninykaninyngurni manyanangu wangki

wulyu jularnani Jesusju. Kalpurrwarlanyu piyirntu ngarlkarlala palu pinakarrinyani.

³ Kanarlanywarntirlu palurla pirrikanya nganpayi layi nyanarti mimijarti kanyjijarra yakurr yanungajirtajinyangu. Jesuskula palurla kanya kurrinykurrinyu wulyukujirnupurru nganpayi-warntirlu kalukurla.

⁴ Kanya palu mayarukarti kaninykaninyjurra, yangkala palu jatajatalani. Jarti palurla nyanyangkurra kirlingirriwu takurryanupurru. Paja palunyanta ruk karrinyangurra kirlingirrirla. Parakanya palu nganpayi mimijarti kankarral kurrinykurrinyu kankarnumarrangurlu yungupurru.

Nyanartijangkala palu numpurrkarlarni mayaru kankarnumarrangu, kirlingirrla ngujangurra. Wali nyanarti piyirn palu takurrpinya kirlingirrirlal kalukujarti kanimparral. Kankarnumarrangungurni palurla nganpayi kanimpalkujirni. Jesusja palunyanta marnpa yutukani.

⁵ Wali Jesusju manya nyangani, ngurtparnani palurla Jesusku. Nyanartijangka marni parla nganpayiwu mimijartiwu Jesusju, "Nganpayi. Jalarrarni marnangu wajapungana yakurr nyuntukurajangka."

⁶ Wali piyirnwarntirlu nyanartiwarntirlu kurayipwarntirlu palu nyanya. Pinapinakarrinyani palu wangki yangkarti Jesuskura, Jesusju parla marni minyartiwu. Marnani palurlanyanu nyanartiwarntirlu kurayipwarntirlu muntanga kaninykaniny ranyji,

⁷ "Nganajangka pa nganpayi minyarti kujarti malany. Kayan ngartanyanangurla

ngananguwurti wajapungka yakurryakurr piyirnngurni. Ngarpungumipa pa wajapungany. Nyapartu manyanu Jesusju kajalkajaalkujilany, Ngarpula wartangurnikujilany. Kayan ngartanyanangurla nyantungu wajapungka piyirnngurni.” Kujarti palu kurayipwarntirlu pinapinakarrinyani.

8-9 Jesusjula manya nyangani yangka palu pinapinakarrinyani muntanga kaninykaniny. Wali marnila manyanangu Jesusju kurayipwarntiwu, “Nganajangkarlu manta kujarti pinapinakarrinyana muntanga. Pinapinakarrilany manta ngulikanupurru. Ngulikarrkula pajanta minyartingurni wangkingurni ngajukurangurni.”

Nyanartijangkarlu manyanangu marni, “Nganpayi minyarti marna wulyukujiwu mimijangka, yarnta marna piyirnjangka minyartijangka yakurryakurr wajapungkuwurti.

10 Ngarpungu paja yiparni minyartikarti nguwakarti. Ngarpukura maya marna ngajungu martalany, yangkala marna yakurryakurr wajapungany piyirnjangka, marninjangka yapajangka pujurni. Wali kujartikarra marnarla malku nganpayiwu minyartiwu, yangkala pajinta pinarri ngunawu mayawu ngajuwu.”

11 Marnila parla nganpayiwu mimijartiwu Jesusju, “Pinamantaja nganpayi. Turtangka. Kaluku warntarlanyanu, wurnala man turtangurla yanku ngurrakarti.”

12 Nyanartijangka turtapinya pa. Turtangurla warntarni parlanyanu kaluku, partalurnila

wurna yani. Tirrinyyanila manyanangurla piyirnwarntirla palkakarti.

Wali nyanartijangka purrpurrmarnila palu piyirnwarnti nukarni. Milpala palu purlkajarrinya. Nyangani palu nganpayi wurnajangka yananyjangka. Nyanartijangka wirriyajarrinya palu nukarnini, Ngarpupala palu kajalkajalkujirnani. Marnani palurlanyanu wirriyarlu, "Nga-jirta parlipa nyakarla kujartijiliny jarlu. Min-yarti parlipa nyangany jalarrampipa."

4

Nganpayi kiyi tarrapungujuwal

¹ Walimpa ngapanga purlkanga pa Jesus kirrarnani rirringkirla. Wali piyirn paja palunyanta pirriyani yalartiwarntingurni wartangurniwarlany wartangurniwarlany. Ruklaparnani palanta piyirnwarnti paja Jesusja. Nga-jirta parla kirlingirri ngunarla. Warpiny palanta rukukani, yangkala ngurtingala parayani ngapakarrajirla Jesus. Piyirnwarnti nyanartiwarnti paja piyirn palu palkangala rirringkirla ngunangani, Jesus pa kirrarnani ngurtinga. Parayanurlala wangki manyanangurla marnani ngurtingurni ngapakarrajingurni.

²⁻³ Pinarriyungani manya Jesusju wangki purlka ranyjikarraji. Jularnani manyanangu piyirnwarntiwu, "Piyirnwarnti pinakarrilu.

"Layi nganpayi pa kiyi tarrapungujuwal yanani, tarrapungku pa kiyi jirajijiliny miyipurru turtapungupurru. Nyantukurarla yartta nguwanga pikanga manya tarrapungku.

4 “Nyanartijangkarlula yartta manya tarrapungani kiyi nyanawurlu piyirntu. Tarrapungani manya wamarnkujarra. Kiyiwarnti palu wantinyani kujangkurrajarra. Kanarlanywarnti palu wantinya kirliwarntirla kirninya. Kanarlanywarnti palu wantinya nguwanga paljarra. Kanarlanywarnti palu wantinya warn-tarrirla patinga. Nukarnini palu wantinya wuluwulyu kiyiwarnti tarrapungujangkawarnti, yangka manya tarrapungani piyirntu. Wanyjani manya, walimpa palu wartangurni ngapajangka turtapungku.

“Wali wartangurnila palu yukarnani kiyi-warnti nyanartiwarnti. Kanarlanywarnti palu yukarnani warntarrirla palkanga. Jirikiwarn-tilla palu laparni, parlipinyala palunya kiyi-warnti palkangajangka. Yutantinyala palun-yanangurla kiyiwarntirla, ngarnanila palunya nyanartiwarnti kiyiwarnti.

5 “Yarntarni kanarlanywarnti kiyiwarnti wuluwarnti palu yukarnani nguwanga lartanga. Kankarnumarrangu pa nguwa nyanarti yaru, kaninymarrangu pa paljarr, pamarr ngunangani purlka ranyji kaninymarrangu. Nguwa ny- narti parla kiyiwu larta, ngajirta parla nguna warnamintiwu tartayanupurru kanimpal. Wali partalurnila palu turtapinya warnjal kiyiwarnti-jangka, turtapungurla kutarni karrinyani.

6 Purangurlula lani lalkawurra warnjal, lalka-jarrinyala wurrkal nukarni, yangka nyanarti warnaminti kiyikura ngajirta kaninyparral tar-tayantarla.

7 “Yarntarni kanarlanywarnti kiyiwarnti wulyuwarnti palu yukarnani nguwanga kirlinga. Jarlu pa piyirntu jakurrpinya nguwa. Warnaminti kirlikura warrarni ngunangani kaninykaniny nguwapuru. Kula walirni warpinskyujirni, minyakujala warrarni ngunangani kaninykaniny.

“Nyanartijangkarla palunyanangurla yukarnani kiriwarntirla kiyiwarnti piyirntu tarrapinya. Wali kirninyjarni pila turtapinya ngarlajaa wulyu. Ngarlanguninyju parla tinyungani mana wulyunguniny. Wali ngarlangu manangu nyanawurlu wajapunganila nyanarti mana wulyunguniny. Ngajirta pa nyanawurlu manangu wulyungu martarnantarla miyi, yangka pa nyanawurlu ngarlangu wajapungani.

8 “Yarntarni kanarlanywarnti kiyiwarnti palu yukarnani nguwanga wulyunga yatunga. Wali nyanartijangka kiyiwarnti palu turtapinya yukajiliny, kankarralparni lani turtapungurla palu karrinyani. Yingkinjarti palu karrinyani. Purlkajarrinyala kiyijangka. Yangka palu nguwanga yatunga wantinyani, nyanarti palu miyi martarnani yingkinjarti nukarnirlu. Kanarlanywarnti palu karrinyani murrkurnjarti miyi. Yingkintu manya martarnani 30 kiyiwarnti jirajijilinywarnti. Kanarlanywarnti palu karrinyani ngarrjamartajarti miyi. Yingkintu manya martarnani 60 kiyiwarnti jirajijilinywarnti. Kanarlanywarntiwarlany palu karrinyani pajajartijinyangu miyi. Yingkintu manya martarnani 100 kiyiwarnti jirajijilinywarnti.”

⁹ Marnanila manyanangu Jesusju, “Puju manta pinangu tarrpartawu, wali nyanarti, pinakarriwu manta.”

¹⁰ Walimpawarlany manyanangurla ngungan-gani piyirnwarntirla mapirrikarrajiwarn-tirlajaa piyirnwarntiwarlanyja murrkurnta. Japirlyungani palurla Jesus, “Nyapartukarra yangkarti man marni, kiyiwarnti tarrapungujangkawarnti manunya jularni.”

¹¹ Jesusju manyanangu marni mapirrikarrajiwantiu, “Jarlu marnanyirrangu jularni wangki ranyjikarraji. Jalarrala marnanyirrangu wangki yangkarti kalarakujiwu nyurrawarntiu, yangkala mantarla wangkiwu pinarri ngunawu. Pinarri mantarla ngunawu nyapartukarra Ngarpu parlipangu kajalkajal nguniny.

“Wali nyurrawarntiu mapirrikarrajiwantiu marnanyirrangu ngajungu kalarakujilany wangki, yangkala nyanartiwarntiu kanarlany-warntiu marnanyanangu julawu ngajungu wangki rantangangurni.”

¹³ Yarntarni Jesusju manyanangu marni mapirrikarrajiwantiu, “Puju kayan nganta pinangu pinakarri minyarti wangki kiyi tarrapungujangka, kayan nganta pinangu pinakarri wangki nganawurti minyartijiliny ranyjikarraji nyurrawarntirlu.”

¹⁴ Wali nyanartijangka Jesusju manyanangu kalarakujirni mapirrikarrajiwantiu wangki ranyijiangka nyapartukarra parlipangu kiyiwarntirlu pinajulalany. Kujartikarra manyanangu marni, “Nyanarti piyirn

Ngarpukura yangka manyanangu julalany, nyanartijilinyparni piyirn minyarti kiyi tarrapungujuwal ngunangani. Wali nyanarti kirlingalparni piyirntu julalany Ngarpukura wangki lirrangu, nyanartijilinyparni kiyi tarrapungujangkajiliny nguwanga yukarnani.

15 Wali kiyiwarnti kanarlanywarnti palu yukarnani palkanga warntarrirla, jirikirlula palu ngarnani. Nyanartijilinyparni palu piyirnwarnti kanarlanywarnti nguniny. Wangki palu pinakarrilany Ngarpukura jularnujangka. Ngajirta palu mapunikarra. Pirlangu purlkangu yap kangany partalurni. Kulmanurla manyanangurla kangany wangki nyanarti. Piyirnwarnti nyanartiwarnti palu kiyijilinyparni nguniny palkanga.

16-17 Yarntarni kanarlanywarnti kiyiwarnti palu yukarnani nguwanga paljarra, partalurnila palu turtapinya. Walimpa purangurlula manya lani lalkawurra. Nyanartijilinyparni palu nguniny piyirnwarnti kanarlanywarnti. Pinakarrilany palu nyanarti wangki Ngarpukura, wirriyajarrilanypala palu. Walimpa jingkirrikangany palunya piyirnwarntiwarlanyju, yarnta kujikarralany palu kanarlanykanarlanyju piyirntu tumaj palu mapunikarralany wangki Ngarpukura. Nyanartijangka ngajirta palurla mapunikarra jutungurni.

18-19 Yarntarni kanarlanywarnti kiyiwarnti palunyanangurla yukarnani kirlinga. Turtapinyajal palu wurrkal wulyuwarntijaa ngarlawarnti. Tintinyinyala palunya

ngarlanguninyju kirliwarntirlu, yangkala ngajirta palu wulyuwarntirlu miyi martarla. Wali nyanartijilinyparni palu nguniny piyirnwarnti kanarlanywarnti. Pinakarrilany palu wangki Ngarpukura, mapunikarralany pala palurla kaparnwarlanyparni. Ngajirta palurla mutta kayan nguna Ngarpuwu. Wali pinapinakarrilany pala palu pamarrjaa manawarnti. Nganapartu nganapartu palu pinapinakarrilany jutungu. Ngajirta palu Ngarpu pinapinakarri. Yarnta palurla yakurr nguniny mutta kayan kujikanurlamarra. Ngajirta palu narrurrurlu mapunikarra.

20 Yarntarni kanarlanywarnti kiyiwarnti palu yukarnani nguwanga wulyunga. Turtapinyala palu, purlkajarrynala palu, walimpa palu nukarnini miyijartijarrynala. Kanarlanywarn-tirlu palu murrkurn martarnani kiyiwarnti 30 yingkintu, kanarlanywarntirlu palu ngarrjama-ta martarnani kiyiwarnti 60 yingkintu, ka-narlanywarntirlu palu pajajinyangu martarnani kiyiwarnti 100 yingkintu. Nyanartijilinyparni palu piyirnwarnti kanarlanywarnti nguniny. Pinakarrilany palu wangki Ngarpukura. Ma-punikarralany pala palu mutta kayan palurla nguniny Ngarpuwu. Narrurrurlu palurla mapunikarralany. Nguninypala palu nya-partukarra manyanangu Ngarpungu wulyu-malany.

Ngapa purlka

35 Nyanartijangka karuwarrarla Jesusju manyanangu marni piyirnwarntiwu

mapirrikarrajiwartiwu, “Wurna parlipa yanku rirringkiwarlanykarti kurlirninyirra kurlirninyirrakarti.”

³⁶ Jesus pa kirrarnani juturni ngurtinga. Nyanartijangka palu mapirrikarrajiwartni parayanukarrakanya ngurtinga. Kanyala palu Jesus ngurtijarti. Wali paja piyirn palunya wanyjani ngurtijawurlu ngapakarrajijangkajawurlu. Ngurtiwarntiwarlany palu mapirrirni jakarni.

³⁷ Nyanartijangka walypa purlka pirriyani. Kuparlaparla purlkajarrinya manyanangurla, walypangu ngapa kuparlaparla purlkakujirni. Ngapa manyanta yimpirlmarnani ngurtikarti, tipanani manyanta ngurtinga.

³⁸ Jesus pa ngurtinga yukarnani wartangurni jiwaljirla. Yukarnani manyan wurnanga wurnanga ngurtinga ngapakarrajirla. Wali parnkimanu palu manyangangka, marnila palurla, “Purlka. Nganajangka man manyanmipa yukarnana. Ngapangujal parlipanya ngalku jalarra. Jalarrajal parlipa pirlajarriwu.”

³⁹ Purlka nyanartijangka parnkijarrinya. Wali jarrmarnila parla walypawu, marnila parla ngapawu Jesusju, “Lamajarri.” Wali lamala larlunguja ngapa nyanarti walypangajirtajarti.

⁴⁰ Jesusju manyanangu marni mapirrikarrajiwartiwu, “Ngapangu manya rayinkujilany. Ngajirta manta pinakarri Ngarpu mapunjinyangu. Pinakarrilany manta rayinkarrinyupurru.”

⁴¹ Wali rayinjarrinya palu, purlkajinyangu rayin. Wali jularnani palurlanyanu, “Nganaparta nganpayi minyarti. Minyajal pilanyanta

mapunikarralany walypanguwurtijaa ngapan-guwurti. Jarrmalany pilangu."

5

Nganpayi wangarta

¹ Nyanartijangka Jesusjaa piyirn nyantuku-rawarnti mapirrikarrajiwarnti palu pirriyani ngurtijarti ngapakarrajiharti kakanikakani ngapanga purlkanga.

²⁻³ Piyirn yini Karrajiyin palu ngunangani nyanayirla. Jamurn Jesus jupantinya ngurtijangka, marnpa parla pirrilaparni piyirn kayan najijangka, wanyjarrarla palunya pirlajarrinyu-jangka tartakujirnani.

Minyarti nganpayi pa pirlajarti ngunangani nyanayirla najinga. Muntanga manyanta pirla ngunangani. Pirlangu pa wangartakujirnani. Pajamirru palu jakarr karrpirni jinajaa kurrapa.

⁴ Manangu nyanawurlu tanyjingu ngajirta pa tartpartarnantarla. Nyantungu pa yarrparni tulungjunganani nyanarti mana tanyji kurrapajarrajangka. Nyamarrpunganila manyanu tanyji nyantukurajangka jinajarrajangka. Maya-parijinyangu pa ngunangani, yangkala ngangan-guwurti piyirntu ngajirta pa lamakujirla.

⁵ Kakarra piyip karla takurr pukanya julngurru kujartirlurra wampalmarnaninyirra pirlawarntikurarla ngurrangajaa pamarra. Nira pa papajananinyirrajaa junganani manyanu pamarru jiringu.

6 Wali piyirntu nyanawurlu Jesuspala parlipinya marringurni ngurtijangka jupantinyu-jangka.

7-8 Nyanartijangka pupurula laparnkanya yalartingurni. Mirtijurrurnjurrurn wantinyala manyanta Jesusja. Jesusju parla marni, "Nyuntu pirla jarntakpanyjarlanyanta nyanartijangka nganpayijangka."

Nyanawurlu nganpayirlu parla nganymarni Jesusku, marnila parla, "Jesus, walaku Ngarpukura purlkakura, nganajangkarlu paja kujartikujilany. Ngajirta ngajan walajiyungka. Ngajirta ngajan pirlapirlakarra." Nurrurrurlu parla marni nganpayirlu.

9 Jesusjula japirolyinya, "Ngana man nyuntu yini."

Nyantungula manyanta jangkumani, "Ngaju marna yini Paja, tumaj marnalu paja nguniny."

10 Nyanawurlula piyirntu parla marni nururrurlurni, "Ngajirta nganunya ngunyipungka minyartiwarnti pirlawarnti ngurrajangka minyartijangka."

11 Wali nyanartikarra marnparni palu paja pikipikiwarnti karrinyani pamarra rirringki, miyi palu ngarnani.

12 Wali nyanartiwarntirlu pirlawarntirlu palu nururrurlu ngarntimani, "Jesus, yipawu mananya pikipikiwarntikarti. Takurryanku marnalunyanangurla."

13 Nyanartijangka yiparnurlakani manya Jesusju. Nyanartiwarnti pirlawarnti palu pirriyani, tartayanila palunyanangurla pikipiki-warntirla pajanga. Nyanartiwarnti pikipiki-

warnti pajajinyangu palu karrinyani kunyungurla 2 jawujun. Pujurnila palu laparni kampil ngalangalangurni. Puluklaparni palu ngapanga purlkanga, yurrantinya palu pujurni.

¹⁴ Nyanartijangka laparnkanya palu piyirnwarnti nyanartiwarnti pikipiki ngampurrijiarnti. Nyanartirni wangki palunyanangu jakuljularnani piyirnwarntiwu mayarukarrajiwu.

Wali mayaruwarntijangkala palu pirriyani nyanartikarra piyirnwarnti nyangupurru.

¹⁵ Marnpa pirriyanurla parlipinyla palu Jesus. Piyirn wulyujarrinyujangka manyanta kirrarnani marnpa, nyanartirni piyirn yangka pirlawarnti paja manya martarni. Mana karrkinta martarnani, pinangu jirrkirlpala pinakarrinyani. Purrpurrmarnila palurla piyirn paja nyangjangka.

¹⁶ Jularnila palunyanangu mayaru-jangkawarntiwu kanarlanywarntirlu, "Yangkarti nganpayi marnalu nyanya wangartajangka, wulyujarrinya pa. Yarnta pirlawarnti palunangurla takurryani pikipikiwarntirla. Puluklaparnila palu ngapanga nukarnini pirlawarnti mapirrirni."

¹⁷ Nyanartijangka piyirnwarntirlu pujungurnila palurla Jesusku narrurrurru ngarntimani, "Yanku man ngurrajangka minyartijangka."

¹⁸ Wali jamurn Jesus parayanani ngapakarrajirla ngurtinga, nganpayirlu nyanawurlu wulyukujirnujangkarlu parla juturni ngarntimani.

Marni parla Jesusku, “Mapirri marnangurla yanku.”

19 Jesusju lamakujirni. Kujala parla marni, “Tikiyantanyanangu nyuntukurawarntiwu. Julawu manunyanangu nyapartukarra manta Ngarpungu purlkangu yarakujirni. Yarntarni manunyanangu julawu nyapartukarra mangu yawiyijarrinya Ngarpungu.”

20 Wali nganpayi nyanarti turtangkanya, jularnanila manyanangu wangki mayarurla Tikapalijja. Piyirnwarntiwu pajawu manyanangu jularnani nyapartukarra Jesusju wulyukujirni, purrpurrmarnila palu piyirnwarnti nyanartiwarnti pinakarrinyujangka.

Manga pirlajarrinya, Jesusja manyanta palya palymani marnintu

21 Wali nyanartijangka Jesus tikiyani karlanikarlani ngapanga purlkanga. Nyanayirla rirringki palunyanta marnpajarrinya Jesusja piyirnwarnti paja.

22 Layi nganpayi manyanta pirriyani Jesusja yini parla Jarij. Warrkammarnani pa mayarurla jujupurrurla. Parlipungurla jinanga Jesusja manyanta lapart parntawantinya kajalurni japirolyungupurru. Ngarntimananila parlanyanta nururrurrurlu Jariju mangawu kurntalku. Marni parla, “Ngajukura yapa pa yukalany purlka mimi jamurnku pirlawu. Yanungurla man palyamanku yarakuiwujaa wanjikujiwu.”

24 Nganpayi nyanarti turtapinya. Jarrkanya parla Jesusku, yananila pila. Piyirn paja palunyanta warryani Jesusja, marnpa palunyanta lawuwantinyani tirntirnkarra.

25 Layi marnin manyanangurla ngunangani yitilalwarnti paja 12 ranyjipirrajarti. Marninkurajiliny martarnani.

26 Jarti palurla mirrijin yungani maparnwarn-tirlu lamakujirnupurru. Pamarr manyanangurla pujumani maparnwarntirla. Ngajirta wulyujar-rirla, mayajarrinyala.

27 Jarlu palurla jularni Jesus wulyukujirnu-juwal. Nyanartijangka Jesusja palanta paja war-rlaparni, wali marnin nyanarti manyanangurla mapirri yanani.

28 Pinapinakarrinyani parlanyanu, "Palymanku marnanyanta Jesusja palya, wulyujarriwula marna."

29 Nyanartijangka palymani parla Jesuskura palya marnintu, lamajarrinyala nyanartikarra. Ngungkupungani manyanu kaninykaniny lama-jarrinyujangka.

30 Jesusju manyanu ngungkupinya nyantukura maya manyanta tirrinyanyi karnalanyjurra. Nyanartijangka kurnakwantinya. Marni manyanangu, "Nganangu paji ngajukura palya palymani."

31 Mapirrikarrajiwartirlu palurla marni, "Paja marnangulurla wamarn karrilany. Kunyungurla nganangu partanta palymani. Ngurrpa marnalurla."

32 Jesusju parla nyangani kulkururlu wanyjar-rarlu palymani.

³³ Marnintu manyanu ngungkupungani kaninykaniny Jesuskurarlu mayangu lamakujirni. Nyanartijangka yanila manyanta Jesuskarti parntawantinyala manyanta jinanga rayintu. Jularni parlanyanu nukarnini.

³⁴ Jesusjula parla marni nyanartiwu marninku, "Mapunikani pajan, wulyujarrinyala man. Wali marnanta wulyukujirni, wurnala man yanku wirriya."

³⁵ Walimpawarlany kukajartila palurla pirriyani nyanartiwu nganpayiwu Jariku. Marni palurla, "Kurntalku man marlaljarrinya. Nganapurru man jutungu ngarntimalany nyanarti nganpayi pinayungujuwal Jesus."

³⁶ Jesusju manya jamulu pinakarrinya. Marnila parla Jesusju nganpayiwu nyanartiwu Jariku, "Ngajirta ngankurlanyanu karrartajarri, yarr pajanurla ngurtnunawu ngajunga."

³⁷ Jarrmarni manyanangu Jesusju, "Ngajirta nganta piyirn paja pirriyanta. Yarr murrkurnmipa yantajilurla." Kanya manya Pitajaa paparlangu Jayimjijarra Jun.

³⁸ Nyanartijangka pirriyanila palunyanta Jarikurarla mayarurla. Piyirnpala paja palunya parlipinya nyanayirla, maya palu lungani kujangkurrajarra.

³⁹ Tartayanurla marnila manyanangu Jesusju, "Nganapurru manta kuja warawaramalany. Nyanarti manga ngajirta pirla, yarr pa manyan yukalany."

⁴⁰ Yarrparnila palurla jingkirti warralpinya nyanartiwarntirlu pajangu. Nyantungu manya yarrmipa ngunyipinya palkakarti. Murrkurn

manya tartakujirni Pitajaa Jayimjijaa Jun. Ngamajijaa ngarpu, mapirrirni manya tartakujirni.

Wali nyanartijangka yanila palu mangakarti ngurra wanyjarrarla yukarninyirra.

⁴¹ Jesusjula tarrpartarni kurrapa nyanarti manga, marnila parla, "Turtapungka manga."

⁴² Manga nyanarti mapunparnila turtangurla kitpungani. Nyanartiwarntirlula palurla purrpurrrmarni, mil palu purlkajarrinya. Manga yangka purlka yitolalwarnti 12 parla.

⁴³ Jarrmarnila manyanangu nyanartiwarnitiwu mapirrijangkawu Jesusju, "Ngajirta ngantyanangu jula kujangkurrajarrawu kanarlanywarntiwu." Miywula manya jinjinyinya yungupurru manga nyanarti marranyan.

6

Kapijaa miyi manya yinya Jesusju

³¹ Jesus manyanangurla piyirnwarntirla mapirrikarrajiwartirla ngunangani. Piyirnwarnti kanarlanywarnti paja palu pirripirriyanani. Mirnpungani palu nyanartiwarntirlu piyirnwarntirlu, yangkala miyi ngajirta palu nganyjarla Jesusjujaa nyantukurawarntirlu mapirrikarrajiwartirlu.

Nyanartijangka marni manyanangu Jesusju nyantukurawarntiwu mapirrikarrajiwartiwu, "Wurna parlipa yanku. Jintanga parlipa kirralku piyirnwarntingurni rantanga."

³² Ngapakarti palu turtangkanya ngurtikarti ngapakarrajikarti Jesusjaa mapirrikarrajiwartti

piyirnwarnti. Ngapangal purlkangal palu yani ngurtijarti pintirnikarti.

³³ Nyanartijangka piyirnwarntirlu palunya pa-jangu nyanya nyanartiwarnti turtangkarrany-jangka ngurtijarti. Nginyirrikani palunya, jinala palu wamarn laparni ngapangal rirringki. Ma-yaruwarntijangka palu pirripirrilaparni piyirn-warnti nyanartiwarnti kanarlanywarnti. Ka-jalurni wantinya palu, Jesus jupantinyala ngur-tijangka.

³⁴ Nyanartijangka jupantinyurla piyirnwarnti pupurujangkawarnti manya nyanya Jesusju. Yawiyijarrinya manyanangu, tumaj palu yarr wampalmarnani, ngananguwurti ngajirta manya ngampurrmanantarla. Wali purlka wangki manya pinayungani Jesusju.

³⁵ Nyanartijangka karuwarrajarrinya. Piyirn-warnti mapirrikarrajiwartti palunyanta yani Jesuskarti. Marni palurla Jesusku, “Minyarti ngurra pa walmarta, miyi ngajirta parlipangu nguna. Purangu pa kutajarrinya.

³⁶ Manyjanyanangu minyartiwarntiwu piyirn-warntiwu. Mayarukarti palu yanku. Warntawu palurlanyanu ngurrujarra ngurrujarra miyi pa-marrjawurlu.”

³⁷ Wali jangkumani manyanangurla Jesusju mapirrikarrajiwarttiwu, “Kayan ngarnanya marri yipanyja, nyurrawarntirlu mantanya yungku miyi ngarnupurru marnpjajangka.”

Marni palurla Jesusku, “Nyapartukarrala marnalunyanangu miyi warntawu nyanartiwarntiwu piyirnwarntiwu. Ngajirta marnalu marta

pamarr purlka yangka \$200 miyiwu warntarnupurru.”

³⁸ Japirlyinya manya Jesusju, “Yanungurla nyakulurla, nyarrjangu manta miyi martalany kanarlanywarntiwu yungupurru.”

Nyangungurla palurla jularni Jesusku, “Miyi kurriny kurriny kayanja kapijarra kurriny mar-nalu nyanya.”

³⁹ Nyanartijangka piyirnwarnti nukarnini manya jinjinyinya Jesusju, “Yutantilu yukanga wurrkalla tukuwarlany tukuwarlany.”

⁴⁰ Kajalurnijaa wartangurni palu yutantinya kirri, nganimpirriwarlany nganimpirriwarlany palu kirrarnani.

⁴¹ Miyiwarntijaa kapijarra manya warntarni Jesusju. Millu kankarral nyanya, Ngarpuwula parla ngarntikanya Jesusju, miyla manya jungani Jesusju. Yinya manya mapirrikarrajiwartni. Marni manyanangu, “Yungkalunya.” Yarntarni kapı manyanangu jungani.

⁴² Ngarni palu nukarnirlurni, kinkijartijar-rinyala palu.

⁴³ Nyanartijangka miyijaa kapi jakarrngarnujangka palu warntarni mapirrikarrajiwartirlu, ngurtiwarntirla purlkawarntirla 12ja palu takur-rpinya.

⁴⁴ Yangka piyirn palu nguja nyanartikarra pajā 5 jawujun.

Jesus kankarninyirra yani ngapangal

45 Nyanartijangka piyirnwarntiwu mapirrikarrajiwartiwu manyanangu marni Jesusju, “Kajalu manta yanku ngapanga purlkanga ngurtijarti ngapakarrajijarti. Ngurrakarti Pijayirtakarti kakanikakani manta yanku.” Yarntarni kanarlanywarnti piyirnwarnti nukarnini manya yiparni. Pujurni palu tikitikiyani pulparral ngapangajirtarlal ngurrawarntikarti.

46 Yiparnurlakanungurla pamarrkartila yani nyantu Jesus. Nyanayirla parla purayimarnani Ngarpwu, Ngarpwu parla japirooyungani.

47 Wali mungajarrinyala manyanangurla mapirrikarrajiwarntiwu. Kaparn muntanga palu karrinyani ngurtijarti, Jesuspala pamarra warrarni kirrarnani.

48 Pamarrngurni manya nyanya Jesusju wampalmarnanujangka. Kayan ngartalu tirrinyantarla ngurtijarti. Walypangu manya lamakujirni.

Nyanartijangka munganga jamurn yangka rarrpjarrinyani kakarra, Jesuspala manyanangurla pirriyanani mapirrikarrajiwarntirla. Waangani manya wartangurni. Kankarninyirra yanani ngapangal, kula nguwangalparni.

49 Nyanya palu ngapangal yananujangka. “Warawu,” marni palu. Kula palu pirlarni nyanya.

50 Nyangungurla palu rayinjarrinya. Partalurnila manyanangu marni Jesusju, “Ngajirta nganta rayinjarri. Ngaju marna Jesus. Purnkjarrilu.”

51 Nyanartijangka Jesus manyanangurla takuryani ngurtinga mapirrikarrajiwarntirla, lama-

jarrinyaala walypa, purrpurrmarnila palurla.

^{53a} Nyanartijangka juturni palu yanani ngapangal, pirriyanila palu rirringki.

7

Nganpayi pina rukjarti jalany kuta

³¹ Jesus yani tawunjangka yini parla Tayiya. Tayiyajangka yani pa kayirrara Jayitankarti. Jayitanjangka yani Jesus wamarn kakarrang. Tikapalijjangka pirriyani ngapanga purlkanga yininga Kalalirla.

³² Nganpayi palu kanya piyirnwarntirlu Jesuskarti pina rukjarti jalany kuta. Ngajirta pa wangki manyjarla, ngajirta pa wangki pinakar-rinyantarla. Yapajangkarni pa ngunangani pina rukjarti jalany kuta. Wali ngarntimarnanila palunyanta Jesusja piyirnwarntirlu narrururlu, ngarntimarnani palurlanyanta nganpayiwu palymانupurru.

³³ Nyanartijangka Jesusju kanya piyirnwarntijangka palkakarti nganpayi pina rukjarti jalany kuta. Kangungurla manyanta takurryani Jesus kurrapajarra nganpayirla pinajarrarla. Juwanjanila manyantu Jesusju jamarnta kurraparla, kurraparlurnila palymani piyirn jalany.

³⁴ Nyanartijangka Jesus mil kankarraljarrinya, marnila parla Jesusju, “Kirlingirrijarri pinajarra.”

³⁵ Wali partalurni pinajartijarrinya nganpayi nyanarti, yarntala larrakarnjarrinya, marnanila manyanangu larrakarn.

³⁶ Nyanartijangka Jesusju manyanangu marni, “Ngajirta ngantanyanangu piyirnku ngantuwarti jula.” Wali Jesusju narrurrurlu manyanangu jarrmarni. Nyantuwarntirlu ngajirta palurla mapunikarrarla Jesusku, jutungurni palunyanangu jakuljakuljularni wapalkarrarlu.

³⁷ Purrpurrmarni palurla piyirnwarnti pinakarrynyujangka. Marni palurlanyanu, “Nganpayi minyarti Jesus pa wulyukujirnujuwal. Minyakatanya kirlingirrikujilany pina rukjartiwarti, yarnta piyirnwarnti jalany kutajangka manya juwalkujilany.”

8

Nganpayi jankajarti

²² Jesusja piyirnwarnti mapirrikarrajiwartni palu pirriyani tawunta yininga Pijayirtarla. Kanarlanywarntirlu piyirnwarntirlu palunyanta purpankanya Jesuskartu nganpayi jankajarti. Ngarntimarni palurla piyirnwarntirlu palyma-nurla wulyukujirnupurru.

²³ Jesusju tawunngurni ngarrpirtimankanya pintirnikarti jankajarti. Juwajpani manyanta milla jankajartirla jamarnta, palymanila Jesusju kurraparlu. Palymanurla parla marni, “Wayila man nyangany nganawurti.”

²⁴ Ngalarlamarni nyantu nganpayi jankajarti. Marni parla Jesusku, “Piyirnwarnti marnanya nyangany kitbungujangka. Kula manawarntirni purlkawarnti, minyakujala palu piyirnwarnti.”

²⁵ Yarntarni pa palymani mil kurraparlu Jesusju, warrpunyanyala jankajawurlu, milpala lirrjinjarrinya.

²⁶ Nyanartijangka Jesusju nganpayi yiparni ngurrakarti nyantukurakarti. Marni parla, "Ngajirta ngan tikiyanta tawunkarti."

9

Jesus kanarlanyparnijarrinya

² Jesusjaa murrkurn piyirnwarnti mapirrikarrajiwarrnti kankarral pamarra palu parayani jingtanga Pita Jayimjiaa Jun. Jesus karrkin kurnakwantinya, kanarlanyparnijarrinya.

³ Mana wirrimpurru nyantukura palypalymani parpjartijinyangu. Kayan ngarta ngantunguwurti lukurrpungka nyanartijilinywurra parpjartiwurra.

⁴ Nyanartijangkarlu nyanya palupinya mapirrikarrajiwarrntirlu karrynjungka Mujijaa Yilayija. Wangkijarti palupinya nyanya, wangki pilanyanta marnani Jesusja. Nyangungurla palu rayinjarrinya mapirrikarrajiwarrnti.

⁵⁻⁶ Pita ngajirta parla pinarri ngunarla wangkiwu marnupurru, yangkala parla paparrmarni Jesusku, "Purlka." Turtuk parlipa nguniny minyayirla. Yutukarrku marnanyirrangulu wurriny minyayirla kayan nyuntuwu, kayan Mujikku, kayanwarlany Yilayijawu."

⁷ Nyanartijangka pirriyanila yurnturr, kutantinyala manyanangurla wangarr. Kaninykaninyngurni yurnturrngurni palu

pinakarrinya lin Ngarpukura marnujangka. Marni manyanangu Ngarpungu, “Minyarti paji walaku ngajuwu, wulyu marna kangany muntanga. Pinakarrilunyanta nyantunga.”

⁸ Jamurn palu pinakarrinya lin, warrpkarra nyanyala palurla mapirrikarrajiwartirlu, jartila palupilangulu nyanya. Jesusmipala palu nyanya, wirlmarni pila kurrinywarlany nganpayijarra yinijarra Yilayijajaa Mujij nyanayirlarni.

⁹ Nyanartijangka jupantinyanila palu Jesusjaa mapirrikarrajiwartti kanimpal tikirr. Marnila manyanangu Jesusju, “Ngajirta ngantanyanangu jula piyirnku ngantuwurti wangki nyangujangka. Mularnpungku mantanyanangu kajirna pirlajangka wanjiarriwu. Nyanartijarra mantanyanangu julawu piyirnku walimpa.” Jarrmarni manyanangu Jesusju.

¹⁰ Wali mularnpunganila palunyanangu nyanarti wangki kanarlanywarntiwu pamarra nyangujangka, yangkala japirylicungani palunyanu mapirrikarrajiwartirlu, “Nyapartukarra wangki minyarti manyanu julkarnani pirlajangka pa wanjiarriwu. Ngurrrpa marnalurla.”

Mapirrikarrajiwartirlu palunyanta jarti jurramani pirla

¹⁴ Wali nyanartijangka palu turtuyani piyirnwarnti yiniwarnti Pitajaa Jayimjijaa Junjaa Jesus pamarrngurni kaninyparral. Pirriyani palunyanangurla kanarlanywarntirla mapirrikarrajiwartiwarlanyja. Kajalu palu karrinyani mungkurr mapirrikarrajiwartijaa

piyirnwarnti kurayipwarnti. Piyirnwarn-tiwarlany paja mapirri palu karryani. Wali nyanya palunya Jesus mapirrirlu. Kurayipwarntirlu palunya japiрlyungani mapirrikarrajiwarlany yapapurru wulyukujirnupurru.

15 Nyanartijangka Jesus palu nyanya piyirn-warntirlu. Wali ngarrurtajarryala palu Jesus nyangujangka, pupurula palanta laparni Jesuskarti, jamurn palu nyanya. Marni palurla, "Ngurt marnangulurla nguniny nyuntunga."

16 Jesusju manya pinakarryani marnujangka yangka kurayipwarntirlu palunya japiрlyungani mapirrikarrajiwarnti mayangu kajaluwarlany wangki. Nyanartila manya japiрlyinya Jesusju nukarnini, "Ngana wangki mantarlanyanu marnana. Julajilu."

17 Nganpayirlu layingu manyanta jangkumani, "Yu, julawu marnangu. Pirrikanya marnangu nyuntuwu minyarti parri walaku ngajukura. Nyakarla man nyuntungu, minyakujala man yap yani, yangka marnangurla wartapuran pirriyani. Minyarti parri ngajirta wangki manyja, lirra pa nguniny numjarti. Pirlangu pa patany-jakujilany.

18 Pirlangu pa tartpartalany, palypungany manyanta nguwanga, nyanayirla manyanu nart-warntalany. Pirlangu pa rukukarralany ngayila. Kayan ngarta ranganya parri nyanarti. Lirra manyanu kinyirrkarra pajarralany. Jamarntala manyanta pirriyanany parringa. Kayanmirri kayanmirri pa kujartijarrilany, nyanartijangka

marnanyanangurla kanya parri mapirrikarrajiwartikarti nyuntukurawarntikarti. Jarti marnanya japirolyinya pirla jurramanupurru. Jarti palu ngunyipinya pirla parringajangka." Kujarti parla marni nganpayirlu nyanawurlu ngarpunyankurarlu Jesusku.

¹⁹ Nyanartijangka Jesusju manyanangu marni piyirnwarntiwu nukarniwu, "Nyurrawarnti manta Ngarpu mapunjingajirtawarnti. Kayan nganta mapunikarra mapunjinyang. Warrarni manta mapunikarralany kaparnwarlanyparni. Jarlujangka kartarna ngunangani marnanyirrangurla. Larrkikanani marnanyirrangurla wangki Ngarpukura. Nyapartujangkarlu pajantarla nganga pinakarrinyani." Nyanartijangka manyanangu marni Jesusju, "Kaj. Parri warntajilu."

²⁰ Kanyala palanta Jesuskarti parri nyanarti.

Wali pirlangu parlipinya Jesus. Jamurn nyanya Jesus pirlangu palytarra pirlangu parri nguwangkurra kanimpal. Wantinyala parri yangkala witawitakarninyirra nguwanga kaniny, jamarntala manyanta pirriyani lirrangurni.

²¹ Jesusju pa japirolyinya ngarpunyankura parrikura. "Nyangurlakarra jangka kujartijarrinyani parri."

Ngarpungu nyantukurarlula manyanta jangkumani, "Yarr pa lamparnjangkarni kujartijarrinyani.

²² Yangka paji tarrapungani yapa ngajukura, warlunga pulukkujirni pirlangu. Yarntarni ngapanga pulukkujirnani. Kunyungurla pajarla

kulmanku pirlangu.” Yarntarni parla marni piyirntu, “Kunyungurla man pirla jurramanujuwal, kunyungurla ngajirtaparta. Puju man nyuntundi pirla jurramanujuwal, wali nyanarti. Puju manpangu yawiyijarrilany, wali pirla jurramantanya ngajukurarlajangka parringajangka.”

²³ Nyanartijangka Jesusju parla marni, “Nganajangkarlu pajan japirylicany kujarti, kunyungurla marna pirla jurramanujuwal. Mapunparni marnanyirrangu kujarti nguniny ngaju. Puju manta mapunikarrku ngananguwurti, wali nyanarti, ngajungu marnanya marlamanku. Marlamanujuwal marna ngaju puju piyirntu mapunikarralany.”

²⁴ Wali partalurnila manyanta jangkumani piyirntu, “Yu. Mapunikarralanyjal marnanta. Pinayungku pajan, mapunikarrkujinyangu marnangurla nyuntunga.”

²⁵ Nyanartijangka warriyanani palunyanangurla yalartiwarntingurni, jarlula palu pajajarrynyani piyirn. Jesusjula manya nyanya. Nyanartijangka pa warntajpani pirla. “Jarntakpanyjanyanta parringajangka nyuntu pirla. Nyuntuwu marnangu marnana pirlawu. Nyuntu man wangkingajirtakujirnujuwaljaa wangartakujirnujuwal. Ngajirta ngan yarntarni tikiyanta minyartikarti parrikarti. Ngunyipungany marnanta parringajangka minyartijangka pirla.”

²⁶ Nyanartijangka pirla pa papajani mayajinyangu. Parrila pilpilmarni pawujangkala. Nyanartijangka jarntakparnila manyanta pirla

parringajangka. Wali wawuljarryala pa nyanarti parri yangkala palurla marni kanarlany-warntirlu, "Wali pa pujujarryna nyanarti parri."

²⁷ Nyanartijangka ngarrpirtimani parri Jesusju, karrinyukujirnila. Parrila karrinyangurra.

²⁸ Nyanartijangka palu yani ngurrakarti mayarurla kaninykaniny. Japirlyinyala palurlanyaanta parriwu ranyjingurni, "Nyanpartujangkarlu marnalu pirla jarti jurramani. Ngajirta manpangurla mapunikarrarla pirlangu."

²⁹ Jesusju manyanangu marni, "Puju mantanyaanta ngarntimanyjarlangurra jutungu, wali nyanarti. Ngarpungu manya pinakarriwua marlamanku. Nyanartila manta jurramanku pirla minyartijiliny parringajangkajiliny."

10

Yapawarnti palu yani Jesuskarti

¹³ Walimpa kanarlanywarnti piyirnwarnti palunyanta pirriyani Jesuskarti. Yapawarnti palunya kanya Jesuspuru palymanupurru. Wali mapirrikarrajiwartirlu palunyanangu jarrmarni piyirnwarntiwu nyanartiwarntiwu. "Ngajirta ngantanyaanta kanganta yapawarnti Jesuskarti."

¹⁴ Jesusju manya pinakarrinya mapirrikarrajiwartni. Kulijarrynyala manyanangurla mapirrikarrajiwartiwu tumaj palunya lamakujirnani yapawarnti. Nyantungula manyanangu marni Jesusju, "Ngajirta. Yara pajilurla yankurni ngajukarti yapawarnti. Ngajirta ngantanya

lamakuji. Yankurnijalurla ngajungawu yapawarnti. Pinakarrilany pajalu wangki ngajukura yapawarntirlu. Mapunikarralanypala palunyanta Kutta, yangkala manyanangu Kut kajalkajal nguniny yapawarntiwu.

¹⁵ Kujartikarra pajanta pinakarriwu nyurrawarntirlu wangki ngajukura mapunikanupurru. Mapunikarrkula mantanyanta Kutta yapajilinyju. Nyanartijangkala kajalkajalparni manyirrangu ngunawu Kut nukarniwu," marni manyanangu kujarti Jesusju.

¹⁶ Nyanartijangka Jesusju manyanangu warrpajparni yapawarntiwu kirrarnungurni. Nyanartijangka palunyanta pirripirriyani. Jatpanurla manya kirrarnukujirnani nyantukurarla jinkarrirla kayanngurla kayanngurla. Nyanartijangkala manya palymanani kurraparlu jurluwarnti kayanngurla kayanngurla ngarntimanukarrarlu. Palymanukarrarlurni parla Ngarpu japirolyungan ni ngarrurtakujirnupurru yapawarntiwu.

Jesusju pa wulyukujirni nganpayi jankajarti

⁴⁶ Nyanartijangka karlarrara palu yanani Jesusjaa piyirnwarnti mapirrikarrajiwanti, kanarlanywarnti piyirnwarnti paja mapirrirni. Mayarukarti palu yanani Jurujulumkarti, yangka layi mayaru kaparn karrinyani yini parla Jariku. Wurnarni palu turrinyyanani mayarurla nyanayirla. Ngajirta palu lamajarrirla. Karlarrara lanirni palu yani.

Wali kajalurni pa kirrarnani mayarungurni pakul layi jankajarti. Kakarrangu palunyanta

jamurnparni yanani Jesusngurra warntarrirla rirringkirla. Wali kirrarnani nganpayi nya-narti yini Parramayaj. Ngarpu parla nya-nartiwu yini parla Timayaj. Ngajirta parla warrkammarnantarla pamarrku jankajawurlu, yarr pa kirrarnani. Kirrarnungurni manyangan-gurla ngarntimarnani piyirnwarntirla pamarr yungupurru. Pamarr palurla yungani piyirntu tirrinytirrinyyanujangkarlu.

⁴⁷ Wali jularni palurla nyanartiwarntirlu piyirnwarntirlu yangka palunyanta Jesusju mapirri yanani. Marni palurla, “Kangana marnapanya Jesusju Najuritkarrajirlu.”

Nyanartijangka wangki nyanarti takijularnu-jangka pa jankajawurlu nginyjirrikani. Papa-janila parla Jesusku, “Jesus, Tayipitkura, yawiy-ijarriji yarrwurti.” Minyarti nganpayi Tayipit parla kilakinyankura Jesuskura jarluwarlany-jangka.

⁴⁸ Jarti palu kanarlanywarntirlu marrkukani. Jarti palurla jarrmarni jankajartiwi. Ngajirta manyanangurla mapunikarrarla jankajawurlu. Juturni parla pawumarnani Jesusku. Marni parla jankajawurlu, “Jesus, Tayipitkura, yawiy-ijarriji yarrwurti.”

⁴⁹ Wali Jesuspala lamajarrinya, nyanartijangka ngalaramarnila. Parlipinyala Jesusju jankajarti kirrarnujangka. Marnila manyanangu Jesusju piyirnwarntiwu, “Purpantajilu nganpayi nya-narti.”

Nyanartijangka yani palunyanta, marni palurla. “Pa. Turtapungka. Purnkujarri.

Ngajirta ngan rayinjarri. Jesusju mangu malany. Nyaku manta.”

50 Jamurn palurla marni piyirnwarntirlu jankajartiwi, tarrapungurlakani parlanyanu pirlangkIRR nyantukura. Partalurnila piwu turtapinya. Turtapungurla yani manyanta Jesuskarti.

51 Jesusju pa japirolyinya jankajarti, “Nyapartukuiwu marnangurla.”

Jankajawurlu parla marni Jesusku purlkawu, “Ngajirta. Mil pajan wulyukuiwu.”

52 Jesusjula parla marni jankajartiwi, “Kaj, yanta. Nyuntu man wulyujarrinya. Mapunikani pajan ngaju yangkala man wulyujarrinya.” Nyartijangkala partalurni manya nyanya piyirnwarnti pujurni nganpayirlu. Nguwa mapirri nyanya. Nyanartijangkala Jesuspala wajilpinya wurnarni.

11

Jesus manyanangurla yani tangkijarti

1 Wali mayarungurni Jurujulumngurni kakarrara pila ngunangani kurrinywarlany mayaru-jarra lamparnjarra yinijarra Pipayijijaa Pijani. Pamarra pila ngunangani kakarrangukakarrangujarti rirringkirla. Pamarr nyanarti yini parla Yalapjarti. Pirriyani palu ngurrajarrarla Jesusjaa mapirrikarrajiwartijaa kanarlanywarnti piyirnwarnti. Yanani palu Jurujulumkarti. Kapparn palu jatparamarni warntarrirla mayarujarrarla.

Nyanayirla pilangu marni nganpayijarrawu mapirrikarrajijarrawu Jesusju wangki takurryanupurru mayarurla.

² Marni pilangu Jesusju, "Yantapila nyanawurlurra mayarurlurra warntarrir-lalparni. Yanungurla manpila parlipungku tangki. Karrpirnujangka karrinyana. Nyanarti pa ngurrpangurrpa, ngajirta parla pinarri jarnakangupurru. Wali kurtajpankula manpila. Tikirrkangku pajinpila mirnu."

³ Kujarti pilangu marnani Jesusju, "Puju man-pilangulu malku ngananguwurti, 'Nganapurru manpila kurtajpanany nyanarti tangki,' wali julawu manpilanyanangu, 'Ngajirta. Kangku pajarrarla majawu nyantukurawu. Warrkam-jangkarlu pa partalurni tikirryipawu.'" Kujarti pilangu marnani Jesusju mapirrikarrajijarrawu wangki pikawurra.

⁴ Wali nyanartijangka jakarni pila wangki-jarti Jesuskurajarti warntarrirlal, pirriyanila pila ngurranga. Parlipinyala pila tangki nyanarti. Jarlu palu karrpirni mananga. Karrinyani pa warntarrirla marnparni mayarurla kiyitta. Wali jamurn pila kurtajpani tangki,

⁵ japidilyinya palupinya piyirnwarntirlu kar-rinyujangkawarntirlu, "Nganapurru manpila kurtajpanany tangki nyanarti."

⁶ Jangkumanila pilanya, "Ngajirta. Kangku pajarrarla majawu nyantukurawu. Warrkam-jangkarlu pa tikirryipawu partalurni."

Marnila pilangulu karrinyujangkawarntirlu, "Kaj, kangkapila."

⁷ Nyanartijangka tikiyanila pila, kanya pilanyanta tangki Jesuskarti. Jamurn pila pirriyani tangkijarti, wurnarni palu kurtajkurtajpani karrkintajangka mana pirlangkirrjilinyparni mapirrikarrajiwartirluja kanarlanywarntirlu. Palpungala palunyanta pulpulpinya tangkinga pikawurra Jesus kirrarnupurru. Jesuspala parayani, kirrarnanila jarnaka tangkinga.

⁸ Nyanartijangka kanarlanywarntirlu piyirnwarntirlu palu kurtajpanani pulpungupurru nguwangal warntarrirlal, yangkala tangki yanani puwullal pulpungujangkarlar. Kanarlanywarntirlu palu junganani manajangka jaljarr yangkala palu warntarrirlal tarrapungani jaljarr. Tangki manyanta yanku puwullal warntarrirlal. Kujarti palu ngunangani piyirnwarnti Juwujwarnti yangka palunya piyirn kajalkajalkujirnani. Kujarti palunyanangu pulpungani.

⁹ Wali kajalurni palu yanani warntarrirlal piyirnwarntiwarlany. Jesus pa yanani kaparnwarlany, kanarlanywarnti wartangurni palu yanani. Piyirnwarnti pujurni palu pawupawukarra yanani ngarrurta. Parrayiparrayi jularnani palurla, “Nyuntu man purlka Ngarpu. Wirriya marnalu nguniny. Minyarti Jesus mampanya yinya takingu, yangkala marnalunyanta nyantunga ngurtnunguniny.”

12

Marnin kalkarra

⁴¹ Wali nyanartijangka layimirri Jesus pa kirrarnanai mayarurla Timpulla, tirrinyyanani

palu nganpayiwarntijaa marninwarnti. Yutukanani palurla pamarr Ngarpwu, ngurtinga palu pamarrpurrula takurrpungani wurnangu. Nyanganila manya Jesusju kirrarnungurni. Wali kanarlanywarntirlu purlkajartiwarntirlu pamarrjartiwarntirlu palu takurrpungani pamarr purlka.

⁴² Nyanartiangka layingu kalkarrarlu takurrpinya pamarrjarra kurriny kurnkurnjarra. Ngajirta pamarr purlka martarla kalkarrarlu nyanawurlu.

⁴³ Jesusjula manya nganpayiwarnti mapirrikarrajiwanti marurrpinya. Marnila manyanangu Jesusju, “Mapunparni kalkarrarlu minyawurlu purlka takurrpinya. Kanarlanywarntirlu nukarnirlu palu lamparn takurrpinya.

⁴⁴ Yangkartiwarntirlu pamarrjartiwarntirlu palu yutukani purlkajawurlu, pamarr purlka palu kirli martarnani. Marnintu minyawurlu yutukani lamparnjawurlu, pujurni pa yutukani pamarr nyantukura. Yungungurla pa pamarrngajirta nguniny, pamarr ngajirta pa martarla miyiwi warntarnupurru.”

14

Jutaju manyanangurla pirtinyikarrku Jesus pungupurru

¹ Wali pinalkarrapurru pinyalu ngarnani miyija ja kuyi piyirnwarntirlu pujungurni Juwujwarnirlu. Minyarti kuyi pa kukunja lamparn yarnta

miyi pa pulawa yiyijngajirta. Kujarti palu pinap-inakarrinyani nyapartukarra jarlu Ngarpungu manya kanya Yijipjangka. Kumantawarlanyja pa ngarnuwu miyijaa kuyi pinalkarrapurru.

Wali nganpayiwarnti kurayipwarntijaa puriswarnti palunyanta mulkarra ngunangani Jesusja warntarnurla pungupurru, ranyjingu palu warntarla Jesus.

² Marnani palu, "Kayan ngarlipa Jesus warna tampi miyingajaa kuyinga pinalkarrapurrurla. Piyirnwarnti ngarlipangulu kulijarri, pungka ngarlipanyalu."

¹⁰ Walimpa yani Jutaj Yijkarriyat yangkartiwarntikarti piyirnwarntikarti puriswarntikarti. Yani pa Jutaj. Jesus manyanangurla pirtinyikarrku pungupurru. Jutaj minyarti pa nganpayi Jesuskurajangka mapirrikarrajiwartijangka. Wangki manyanangu jularni piyirnwarntiwu puriswarntiwu, yangkala wirriyajarrinya palu Jutajkurajangka wangkijangka.

¹¹ Wangki manyanangu jularni. Jurrmartakani palu. Marni palurla Jutajku, "Puju marnan-pangu Jesus pirtinyikarrku, pamarr marnantalnu yungku." Nyanartijangka kujalarnipurru pirtinyikanupurru Jesus pa jarranyangani Jutta-jju.

Pikakujirni pila kuyijaa miyi

¹² Wali jamurnjamurnjarrinyani parla kuyiwuzaa miyiwu. Kukunjawarnti lamparnwarnti palunya pungani. Jesuspala palu japirolyinya

mapirrikarrajiwartirlu, “Wanyjurla marnalu pikakujiwu kuyijaa miyi.”

¹³ Jesusjula pilangu jularni nganpayijarrawu, “Yantapila tawunkarti. Pirriyankula manpilarla layiwu nganpayiwu, ngapa pa kangana pikala. Puju manpila parlipungku, mapirrirnila manta yanku kirninyja.

¹⁴ Puju yangka mayarurla takurr yanku pikalajarti, wali japirolyungku manpila nganpayiwarlany nyanartikarraji mayarukarraji. Kujarti manpila japirolyungku, ‘Minyarti wangki pa pinayungujuwalkura. Malany mangu, wanyjarlarla marnalu ngalku kuyijaa miyi pinalkarra-purru ngajunguja mapirrikarrajiwartirlu.’ ”

¹⁵ Jesusju pilangu juturni marni, “Minyartijangka wangkijangka manypinya kangku mayarurlurra kaninykaniny. Nyanayirlajal manpila parlipungku pikakujirnujangka. Wali nyanayirla marnanpangupila kuyijaa miyi pikakujiwu.” Kujarti pinya jinjinyinya Jesusju nganpayijarra mapirrikarrajijarra, yiparnila pinya Jesusju wangkijarti.

¹⁶ Wali nyanartijangka jakarni pila nganpayijarra. Yani pila tawunkarti. Jirrkirljinyangu pilangu jarlu marni Jesusju. Kujartirnila pila parlipinya jirrkirlparni. Pikakujirnila pila kuyijaa miyi.

¹⁷ Karuwarrarla rarrpangarni palu yani Jesusjaa mapirrikarrajiwanti ngarnupurru.

¹⁸ Yangka palu kirrarnungurni ngarnani, wali Jesusju manyanangu marni, “Layingujal pajapirtinyikarrku pungupurru minyayirlajangkarlu ngarnujangkarlu.”

19 Yawiyijarryala palu. Layingu parla marni, “Kayan ngarnanta ngajungu pirtinyikarra. Kanarlanywarntirlu mantalu pirtinyikarrku.” Nyartijangka palurla kujarti marni nukarnirlu. Kayanngurla kayanngurla palurla marni.

20 Wali marnila manyanangu Jesusju, “Layingu paja pirtinyikarrku, minyayirla parlipangurla kirralany mapirri kayanta. Ngurtinga pulayitta pajarla jurrpukujilany miyi.”

Miyijaa wuru manya yinya

22 Yangka palu warrarni miyi ngarnani, Jesusju miyi warntarni pulawa yiyijngajirta. Warn-tarnurla parla marni Ngarpwu. Miyi junganujangka manya yinya piyirnwarnti, marnila manyanangu Jesusju, “Warnta. Minyarti miyi paji karrkin ngajuwu.”

23 Yarntarni Jesusju pakirti warntarni. Yarntarni parla Ngarpwu marni wurupurru.

Nyanartijangka manya yinya, ngarnila palu pakirtijangka nukarnirlu.

24 Jesusju manyanangu marni, “Minyarti wuru paji nungu ngajuwu jurrmartajangka Ngarpukurajangka. Purtantiwu manyirrangu pajawu piyirnku ngajukurajangka nungu.

25 Mapunparni. Kayan ngarna wuru linyn-gurru kujartijiliny yarnta nganya minyayirla. Yarntawarlanyja marna ngalku kanarlanyparni Ngarpungajangka.”

26 Wali yinparni palu juju. Turtangurla yanila palu kakarrara pamarrkarti. Pamarr nyanarti parla yini Yalapjarti.

²⁷ Jesusju manyanangu marni wurnangu, "Wanyjarrkujal pajanta. Laparnkarrakangku manta." Yarntarni manyanangu marni kurrumparlajangka Jesusju, "Kujartila pa nguniny kurrumparla Ngarpukurarla. Ngarpungu pa pungku ngampurrji, kukunjawarntila palu lurplurrp yanku.

²⁸ Yangka paja wanjikujiwu pirlajangka, yankula marnanyirrangku kajalurni Kalalikarti. Wartangurni pajinta pirriyanku Kalalirla."

²⁹ Pitangu parla marni Jesusku, "Kayan ngarnanta wanyjarra ngajungu. Kunyungurla mantalu kanarlanywarntirlu wanyjarrku nukarnirlu, kayan ngarnanta ngajungu wanyjarra."

³⁰ Jesusju parla marni Pitawu, "Mapunjinyangu marnangu julalany. Wali pajan nginyjirrikarrku pukanya jalarra, yangkala pajan rayintu murrkurnmirri kanginypungku. Nyanartijangkarlu pawul man pinakarrku kurrinymirri."

³¹ Pitangu manyanta narrurrurlu jangkumani, "Pujuwurti manyanangurla pirlajarriwu nyuntungarni, wali kayan ngarnanta rayintu kanginypungka. Nginyjirrikanurla kayan ngarnanta kanginypungka ngajungu." Kujarti Pita-jilinyu palurla Jesusku marni piyirnwarntirlu nukarnirlu.

³² Nyanartijangka pirriyani palunyanta wurrkalkarti yinikarti Kijiminikarti mapirrikarraj-warntijaa Jesus. Marni manyanangu Jesusju, "Kirranyjalu minyayirla. Purayimalku marna. Wangki marnarla malku Ngarpuwu."

33 Wanyjanila manya wartangurni kanarlany-warnti. Minyarti murrkurn manya kanya Pitajaa Jayimjijaa Jun. Jesuspala yawiyijinyangujar-rinyajaa karrartajarrinya.

34 Marni manyanangu, “Munta marna yakur-rinyajarrinya. Jamurn marna pirlajarrirla yawiyi-jangka. Minyayirla jurumantajilu, warrpunyan-gantalu.”

35-36 Jesus yanila manyanangurla nganpayi-warntingurni, parntawantinyala nguwanga, purayimarnanila. Ngarntimanani manyanta Jesusju Ngarpunga, “Ngarpu. Ngungkupungana marnanyanu mutta kaninykaniny, wirriyan-gajirta marna yanupurru. Ngajirta mangu nganawurti nyuntuwu tanyji, nganawurti ngajirta mangu majajarri. Warntawu pajanurla minyarti yawiyi ngajungajangka, puju man nyunturni wulyumalany.”

37 Nyanartijangka Jesus manyanangurla tikiyani nganpayiwarntikarti murrkurnkart. Nyantuwarnti manyan palu yukarnani kajaluwarlany. Marni parla Pitawu, “Jayimin. Manyanjarrinya ngan. Ngajirta pajin warrpunyangantarla parnkingu. Partalurni ngan manyanjarrinya.”

39 Yarntarni Jesus yani purayimarnukarti. Purayimarni pa wangki kirliarni.

40 Yarntarni manyanangurla tikiyani murrkurnkart. Yarntarni manya parlipinya manyanjangka. Mil purtuly palu ngunangani manyanjartijinyangu. Kurntayijarrinyaala palu, ngajirtala palu Jesus jangkumantarla.

41 Yarntarni manyanangurla pirriyani yangkartiwarntirlarni purayimarnujangka. Yarntarni manya manyanjinyangu nyangurramarni. Marni manyanangu, "Warrarni manta manyan yukarnana. Wali manta yukarnani rawa. Jamurnparni paji kutajarrinya, pirtinyikarrku paja. Yakurrwarntirlu piyirnwarntirlu pajalu tartpartawu.

42 Pa. Turtangkalu. Yankurlipa. Nganpayi yangkarti paji pirriyani, pirtinyikarrkula paja."

Jesus palu tarrpartarni

43 Nyanartijangka Jutaj manyanta pirriyani Jesusja wangkingarni. Jutaj yangkarti mapirri manyanangurla nguja miyinga mapirrikarrajiwartirla. Purlkawarntirlu palunyanta Jutajja yiparni kanarlanywarnti piyirnwarnti kuturujartiwarntijaa nayipjartiwarnti purpanupurru. Minyartiwarnti purlkawarnti palu nguja puriswarntijaa kurayipwarntijaa piyirnku majawarnti.

44 Wali jarlu manya lirrkarnpinya Jutajju. Marni manyanangu, "Puji marna ngukupajarku nganpayi yangkarti, wali nyanarti nyantu. Wartangurni manta tarrpartawu. Ngajirta nganta yartajpanta, narrurrurru manta tarrrpartawu." Wali Jutajju manyanangurla jarlu wangki pikakujirni.

45 Partalurni manyanta Jutaj yanungurla pirriyani Jesusja, marnila parla Jutajju, "Purlka." Jutajjula ngukupajani.

46 Nyanartijangka palu Jesus warntarnurla tarrrpartarni.

47 Karrinyujangkarlurnila layingu piyirntu manyanu ruwarramani nayip juwal, junganila marnparni nganpayi karrinyujangkawarlany. Pina rulany jungani. Nyanarti piyirn pina junganujangka parlanyanu martarnani warrkampurru purlkangu Purisju.

48 Jesusju manyanangu marni, “Nayipjartiwarnti juwaljartiwarnti pajantarla pirriyani ngajunga kuturujartiwarnti. Pirriyani pajantarla warntarnupurruja tarppartarnupurru. Ngaju marna ngajirta ngurriji. Nyapartu-jangkarlu pajanta warntawu nayipjawurluja kuturujawurlu.

49 Nira marna ngunangani Timpulla. Pinayungani marnanya kumantawarlany kumantawarlany, yangkala pajanta ngajirta warntarla. Nyanartikarra marna palkangarni nguja. Wali wangki nguniny ngirrpirirla kurrumparla, nyanayirlalparni kirlingal wangkijilinyjal pajanta warntalany. Jamulu marnanyanu pikayungku wangkijangkarlaljal.”

50 Nyanartijangka palu murtarni laparnkar-ranya maya nukarnini mapirrikarrajiwarnti yap nyangurla. Wanyjani palu Jesusmipa karrinyu-jangka.

51 Pingkayirlu nganpayirlu layingu Jesus jartamani. Piyirnwarntirlu palu tarppartarni nyantu kangupurru. Pingkayi nyanarti pa palyajarti. Palyamipa pa kangani ngilykinga karrpirnu-jangka, palyajartirnila palu tarppartarni.

52 Yulajpani palunyanta palya piyirnwarntirlu, laparnkarranyala pupuru pingkayi kurtangarri rayin.

Jesus palu kanya purlkawarntikarti

53 Nyanartijangka Jesus palunyanta kanya nganpayikarti purlkakarti Puriskarti. Yijingkanya palunyanta. Nyantuwarnti palu kirninyajarrinya Juwujwarntiwarlany. Puriswarntijaa piyirnku majawarntijaa kurayipwarnti palu kirninyajarrinya.

54 Wartangurni yanani juturni marringurni Pita. Purlkakurakarti mayarukarti manya wajilpungani wartangurni, kitangarni manyangan-gurla pirriyani wartangurni mayarurla purlkakurrala. Warlunga manyanangurla kirniny yani. Makurru kirrarnani.

55 Wali jarti palu muwupunganijaa karlayilanani wangkiwu piyirnwarntirlu purlkawarntirlu. Ngajirta palu wangki parlipungkarla ngirtilykarra jularnupurruja ngirtilykarra jularnujuwal. Jesus ngulikanurla pungupurru palu parlipungkarla. Ngajirta palu parlipungkarla, jarti palunyanu japirolyinya purlkawarntirlu.

56 Ngajirtala palu yirrijiwarntirlu jirrkirlikarrala. Ngangamarnila palu wangki.

Wali ngurrujarra ngurrujarra palunyanangu marni purlkawarntiwu.

57 Wangkiwarlany palu yirrijiwarntirluwarlany warntarnkanya. Turtapungurla palu marni.

58 “Nganpayi minyarti marnalu pinakarrinya. Kujarti pa marni, ‘Mayaru minyarti Timpul marna wajapungku yangka piyirntu palu ngartakpani. Nyanartijangkarlu kumantawarlanyja marna mayaruwarlany ngartakpanku yangka piyirntu ngajirta ngartakpanta, wali nyanarti.’”

’ Kujartirni palunyanangu minyartiwarntirlu yirrijirlu marni.

⁵⁹ Wali minyartiwarntirluwurti palunyanangu ngurrujarra ngurrujarrarni marni.

⁶⁰ Nyanartijangka manyanangurla purlka nganpayi Puris turtapinya, japirolyinya Jesus purlkangu nyanawurlu, “Pinakarrilany nganunya nyuntungu nyapartukarra mantalu ngirtilykarra jularnana. Wayila. Jangkumanku nganunya. Nyapartukarra mantalu ngirtilykarra jularnana.”

⁶¹ Nyantu kulkururni karrinyani Jesus. Yartarni parla japirolyinya purlkangu nganpayirlu, “Nyuntu ngan nganpayi Kurayij. Kutkura walaku ngartan nyuntu.”

⁶² “Yuwayi,” marni parla Jesusju. “Nyaku pajanta kirrarnujangka. Kirralku marnanya mayajartirla Ngarpunga mayakarti. Yurnturra pajanta nyaku. Yurnturra marna pirriyanku kankarnumarrangu.”

⁶³ Wali kuluwuj manyanu larrmani purlkangu nyanawurlu kulijawurlu. Marnila manyanangu piyirnwarntiwu, “Wali pawu. Kayan ngarlipanyanangu yarnta muwupungka jakuljular-nupurruwarntiwu piyirnwarntiwu.

⁶⁴ Wanyjarrkurlipanya. Pinakarrinya nganta wangki Jesuskura yakurr. Wayila. Nyapartukarra manta pinakarrilany.” Wali ngulikani palu pirla pungupurru piyirnwarntirlu Jesus.

⁶⁵ Wali nyanartijangkala palu tarrpartarni. Juwjpanani palunyanta karrkinwarntirla. Kutikani palunyanta janginyja, pinyala palu

kurraparlu ngangangapururla. Japirlyinyala palurla, "Nganangu manta pinya kurraparlu piyirntu. Manyjarnanypang. Nganangu manta pinya." Tarrpartarnujuwalwarntirlula palu kanya, pinyawarlanyarnparni palu kanarlanywarntirlu.

Pitangu Jesus kanginypungani

⁶⁶ Pita warrarni kirrarnnani warlunga. Mangala pirriyani warlukarti, parlipinyala Pita. Manga nyanarti pa warrkammayin nyanartikarraj. Warrkammarnani parla purlkawu. Purlka yangkarti palu jularnani nganpayi Puris purlka.

⁶⁷ Nginyjirringinyjirrikanani mangangu warlunga kirrarnujangka Pita. Marni parla Pitawu, "Nyuntu man mapirrikarrajijangka Jesuskura-jangka. Nyuntu mapirri manunyanta ngungan-gani nganpayirla Najuritkarrajirla."

⁶⁸ "Ngajirta," marni parla mangawu. "Ngajirta marnarla pinarri ngaju. Ngurrpa marnarla. Ngana partajin jularnana." Kujarti Pitangu Jesus kanginypinya, pakulyanila pa warlungurni kiyitkarti. Wali pawulpala papajani.

⁶⁹ Yarntarni pa Pita nyanya, marnila manyanangu mangangu karrinyujangkawarn-tiwu. "Jesusku parla nyantu mapirri." Jularnani manyanangu mangangu pajawarlanyku. Yarntarni Jesus kanginypinya Pitangu.

⁷⁰ Nyanartijangka piyirnwarntirlu karrinyu-jangkawarntirlu palurla Pitawu marni, "Nyuntu-jal man Jesusjangka mapirrikarrajijangka, tumaj man nyuntu Kalalijangka Jesusjiliny," marni palurla.

71 Jularnila manyanu mapunjilinyparni. Marni manyanangu, “Ngarpungu paji pinarri ngajuwu. Mapunparni marna malany. Ngurrpa marnarla nyanartiwi nganpayiwu.”

72 Jamurn Pita wangki marni, nyanartikarrarnila papajani pawul. Jarlurni pa papajani layimirri. Wali Pitangu pinapinakarrinya wangki Jesuskurajangka jarlujangka. Jesusju parla jarlu marni Pitawu, “Nginyjirrikarrku pajan, yangkala pajan rayintu murrkurnmirri kanginypungku. Nyanartijangkarlu pawul man pinakarrku kurrinymirri.” Pinapinakarrinyurla pa luyurrjarrinya, lunganila Pita.

15

Jesus palu kanya nganpayikarti Payilitkarti

1 Jamurn purangu turtapinya, purlkawarnti palu kirrarnani piyirnwarnti. Puriswarnti kajalkajalwarnti, kurayipwarnti, purlkawarnti Juwujkurajangkawarntijaa wangki yirrikanujuwalwarnti palu kayantajarrinyurla yirrikanani. Nyapartukujiwu palu Jesus. Nyanartijangka karrpirnila palu Jesus, kanyala palu purlkawarlanykarti yinikarti Payilitkarti. Payilit yangkarti manyanangu maja ngunangani piyirnwarntiwi Jurujulumjangkawarntiwi.

2 Wali Payilittu parla Jesus japirolyinya, “Nyuntu nganunyanangu maja Juwujwartikurajangka.”

Jangkumanila parla Jesusju, “Yuwayi, kujarti man malany nyuntungu.”

³ Nyanartijangka ngirtilykarra palurla marnani Jesusku piyirnwarntirlu puriswarntirlu. Wangkiwarnti yakurrwarnti palurla pirripirrikangani.

⁴ Yarntarni parla Payilittu japirlyinya, “Jangkumanumulu ngan karrinyana. Pinakarrilany manunya nyapartukarra mantalu ngirtilykarra jularnana.”

⁵ Ngajirta pa Jesusju yarnta jangkumantarla, kulkuru pa ngunangani. Payilit parla wampalmarnila kulkurujangkawu Jesusku.

Jesus palu ngulikani pungupurru

⁶⁻¹⁰ Nyanartijangka Juwujwarntirlu palu japirlyinya nganpayi Payilit. “Yulajpanku marnany-pangu nganpayi nurtungajangka jayillajangka.”

Japirlyinyala manya Payilittu, “Yulajpanku ngarnanyirrangu nganpayi Juwujwarn-tikurajangka maja, nyantu ngantarla ngurtpalany.” Wali Payilit pinarri manyanangu ngunangani Juwujwarntiwu yurruljangkawu. Yurruljangkarlu palu Jesus tarrpartarni.

Wali minyarti pa nyantuwarntikurarlal palu ngunangani Juwujwarnti. Miyi palu ngarnani pinalkarrapurru. Juwujwarntirlu palu japirlyungani miyikarramipa kapuman, “Nyangu-
la man yulajpanku nganpayi layi jayillajangka.” Nirawarlany nirawarlany miyikarra palu japirlyungani nganpayi Payilit. Yulajpanurlapala yiparnani nganpayi layi jayillajangka. Nyanartiwarnti nganpayiwarnti Juwujwarnti murrkurn palurla jarlu kulijarrinya kapumanku, yangkala

pinya palunya piyirnwarnti pirlawurra. Nyanartijangkala palunya takurrpinya jayilla. Nganpayi yini Purapij mapirri palu takurrpinya jayilla kulipariwarntirlu.

11 Wali puriswarntirlu purlkawarntirlu palunyanangu piyirnwarntiwu wangki jirrkirkujrnani. Lirrkarnpungani palunya, “Kujarti mantarla malku. Kujarti manta japirolyungku Payilit. Layiwu mantarla japirolyungku Purapijku, yulajpankula jayillajangka Payilittu,” marni palunyanangu.

12 Yarntarni manya japirolyinya Payilittu, “Nyapartukarra manta malany. Nyapartukujiwu marna yangkarti yangka manta julalany Juwujwarntikurajangka maja. Nyapartukarra manta malany nyurrawarnti.”

13 Pawupawumarnanila palurla Juwujwarn-tirlu, “Mananga tarnikarralu. Pirlajarriwu pa manangarni.”

14 Marnila manyanangu Payilittu, “Ngana parla yakurr minyartiwi nganpayiwu. Ngangan-gurni manta pungku.”

Yarntarni palu maya papajanani. Pawupawumarnani palu, “Mananga tarnikarralu. Pirlajarriwu pa manangarni kankarni.”

15 Yulajpanila nganpayi Purapij Payilittu jayillajangka piyirnwarnti wirriyakujirnupurru. Wirriyakujirla manya nyanartiwarnti. Nyanartijangka manya yinya Jesus wipjawurlu pungupurru. Wijkarra pinya palu Jesus. Nyanartijangka manya yiparni mananga tarnikanupurru Payilittu.

Marnani palurla jingkirrkarra Jesusku

¹⁶ Wali kulipariwarntirlu palu kanya Jesus mayarukarti kaninykaniny kanarlanywarrantikarti. Kanarlanywarntiwarlany kulipariwartiwarlany palu ngunangani mayarurla.

¹⁷ Kurtajpani palunyanta kuluwuj ngilykingajangka, yutukanila palunyanta kuluwujwarlany pirljijiliny. Yarntarni janngujiliny palu ngartakpani mana jirijarti jirijarti pampilyijiliny. Jatkatjatka palunyanta tarrjakkujirni jurlunga jirijiri-jarti.

¹⁸ Marnani palurla majajilinyku, yangkala palurla warralpungani jingkirrkarra. Kujarti palurla marnani jingkirrkarra, “Nyuntu manunyanangu maja Juwujwarntikurajangka.”

¹⁹ Yarntarni manajawurlu palu pungani jurlu, yarntarni palunyanta mirtijurrurnjurrurn wantinyani jingkirrkarra purlkanga, yarntarni palunyanta juwajpungani.

²⁰ Wali jingkirrkangurla palu pujujarrinya. Nyanartijangka palunyanta kurtajpani kuluwuj mana pirljijiliny ngilykingajangka, yarntarni palunyanta yutukani kuluwuj nyantukura. Nyanartijangkarlu palu wurnakujirni tarnikanupurru mananga kankarni.

Jesus palu tarnikani mananga

²¹ Wali nganpayi layi pirriyani marrijangka Jayimin Jarinikaraji. Wali jinjinyinyala palurla nyanartiwarntirlu kulipariwarntirlu. Marni palurla, “Kangkarla mana Jesusku tarnikanupurru.” Walirnila parla kanya Jayimintu.

22 Kanyala palunyanta pamarrkartu yinikarti Kulkutakarti.

23 Pamarr nyanarti pa kujijiliny jurlujiliny. Wuru mirrijinjarti palurla kanarlanywarntirlu kanya. Yijingkanya palunyanta Jesusja. Ngajirtala nganyjarla Jesusju.

24-25 Tarnikanila palu mananga. Mana jirijarti palunyanta parrpurupinya. Yangka purangu kankarnijarrinya, nyanartikarra palu tarnikani.

Wali mana nyanarti kuluwuj nyanarti palurla rijimanani ngilykingajangka kulipariwarntirlu. Rijimanani palurla wanyjarrarlu nganpayirlu kangku. Manajawurlu kartjilinyjawurlu palurla rijimanani.

26 Kujarti palu lani currumparla wangki Jesus ngulikanupurru.

“Juwujwarntikurajangka manyanangu maja.”

27 Jesus palu yutukani kaparn mananga. Kanarlany palu yutukani mayakarti ngurriji. Kanarlany palu yutukani jampukarti ngurrijiwarlany. Tarnikani palunya murrkurn.

29 Nyanartiwarntirlu kanarlanywarntirlu palurla jingkirti warralpungani. Marnani palurla, “Nyuntu man yangkarti Timpul wajapungujuwaljaa kumantawarlanyja ngartakpanujuwal.

30 Tikirrkujinyanu pirlajangka, yulajpantyanu managajangka.”

31 Yarntarni kanarlanywarntirlu kurayipwarn-tirluja puriswarntirlu palurla jingkirti warralpungani Jesusku. Nyantuwarntirlu rantangangurni palurlanyanu marnani jingkirtikarrarlu, “Walirni pirlajangka manya wanjikujirni

piyirnwarntiwarlany, kayan nganyanu nyantungu wanjikuji.”

³² Nyanartijangkarlu marnila palurla Jesusku, “Yangkajal manunyanu yulajpantarlangurra purlkangu. Nyuntungurni manunyanu julalany maju Juwujwarntikurajangka yini Kurayij. Puju manunyanu yulajpanku, nyanarti marnangulu mapunikarrku nyangungurla.” Wali ngurrijijarrarlu mapirrirni pilarla manajarrangurni jingkirti warralpungani.

Jesus pirlajarrinya

³³ Jamurn purangu kankarnimarrangujarrinya, ruklaparnila munga, nukarni mungajarrinya. Wali pa pukanyajilinyjarrinya. Wali karuwarrarlurrala pa purangu tikirr parralani.

³⁴ Yangka karuwarrajarrinya, Jesuspala maya papajani, “Kut ngajukura. Nganajangkarlu pajan wanyjani.”

³⁵ Karrinyujangkawarntirlu palu pinakarrinya. “Pinakarrilu,” marni palu, “Papajanana parla Yilayijawu.”

³⁶ Nyanartijangka nganpayi yani, warntarni mana karrpirnujangka palya, yangkala jurrpukujirni ngapanga yininga pinikarla. Palya manyanta karrpirni mananga juwalla. Wali kangungurla manyanta yijingkanya Jesusja lirranga. Marni manyanangu jingkirkarra, “Warra. Jarraryakurlipa. Kunyungurla Yilayija pirriyanku, yulajpankula manyanta manangajangka.”

³⁷ Jesus pa papajani maya, papajanungurlala pa pirlajarrinya.

38 Wali mana karrpirnujangka pa ngunangani palyajiliny mayarurla Timpulla. Rukjarti pa ngunangani. Wali yangka Jesus pirlajarrinya, larrlaparnila mana nyanarti kankarnimarrangungurni kanimparral.

39 Layi nganpayi purlka manyanangu kulipari-warntiwu maja. Langkarnijarti pa karrinyani. Nyangani Jesus kitangarni pirlajarrinya. Pirlajarrinyujangkarla marni, "Mapunparni pa min-yarti nganpayi ngunangani Kutkura walaku."

40 Marninwarnti palu marri karrinyani. Mar-ringurni palunya nyangani. Yinijartiwarnti min-yartiwarnti palu karrinyani Mayiri Miktilinja Jalayimijaa Mayiri Jayimjiwu parla ngamaji.

41 Marninwarntirlu kanarlanywarntirlu mapirri palunya nyangani.

Jesus palu najikarti kanya pirla

42-43 Nira palu Juwujwarnti ngunangani, kamparnani palu karuwarrarla pikawurra. Kumantawarlanya Jarritirla palu ngarnani miyi. Warrkamngajirta palu ngunangani. Wali karuwarrarla yangkartirla pa yani Payilitkarti Jawujap Yaramatiyakarraji. Nganpayi Jawujap pa purlka Juwujwarntikurajangka. Purnkujarrinya pa. Yanungurla purnkungu japirolyinya Jawujapju Payilit. Marni parla, "Jesus ngarna kangku pirla najikarti."

44 Payilittu pa pinapinakarrinya, "Kala jarlu ngarta pirlajarrinya."

Nyanartijangkarlu Payilittu parla yiparni wangki purlkawu kulipariwu, pirriyanila manyanta Payilitta kulipari nyanarti. Payilittu

parla japirolyinya purlka. "Wayila pirlajarrinya ngarta."

⁴⁵ "Yu," marni parla purlkangu kuliparirlu.

Payilittula parla marni Jawujapku, "Yuwayi. Warnta."

⁴⁶⁻⁴⁷ Nyanartijangka yani, warntarnila parla Jawujapju japalyarr parpjarti wulyu. Nyanartijangka manakartila yani, manangajangkala kurtajpani Jesus. Japalyarrjawurlu pa karpirni. Karrpirnurla kanya parla najikarti, yutukanila kaninykaniny. Pamarr manyanta rukukani. Kurrinyju marninjarrarlu pila yanungurla nyanya naji. Minyartijarrarlu yinijarrarlu pila nyanya Mayiri Miktilintuaja Mayirirlu Jayimjikurarl ngamajirlu. Najinga pa yutukanji Jesus. Kaninyjarti rukukani. Jarlurni pikakujirni pamarr pirlapurru naji.

16

Jesus pa turtapinya pirlajangkarni

² Nyanartijangka kumantala palu turtapinya wiyikja. Jamurn purangu pirmarnani, marninwarnti palu rakarrarlarni yani najikarti pirlapurrukarti.

³ Wurnanga wurnanga palurlanyanu marnani marninwarntirlu, "Nganangu parlipangu pamarr rirripkangku. Pamarr manyanta ruknguniny kirlingirrirla najinga."

⁴ Pamarr nyanarti pa purlkajinyangu. Warrpunyanya palurla najiwu. Nyanya palu pamarrngajirta, kirlingirrila palu nyanya. Karriyani pa pamarr nyanarti marnparni rirripkangujangka.

5 Wali tartayani palu najinga marninwarnti, parlipinyala palu nganpayi layi kIRRARNUJANGKA, nganpayi pingkayi parpjartijarti mana juwaljarti kuluwuj kIRRARNINYIRRA. Karrartajarryala palu marninwarnti.

6 Marni manyanangu pingkayirlu, “Ngajirta nganta karrartajarri. Jesusku mantarla muwupungana Najuritkarrajiwu. Yangkarti palu jarlu mananga tarnikani. Yangka pa turtapinya, ngajirta nguna minyayirla. Nyakalu. Minyayirla palu yutukani.”

7 Yarntarni manyanangu marni pingkayirlu, “Tikiyanku manta, malku mantanyanangu mapirrikarrajiwariNTIWUJA Pitawu mapirrirni. Kujarti mantanyanangu malku, ‘Yanku manta Kalalikarti wartangurni, kajalurni pa yanana Jesus, nyakula manta Jesus Kalalirla. Minyarti wangki manyirrangu jarlu marni Jesusju.’ ”

8 Wali jamurn palu marninwarnti tirrinyyanı najijangka, nyanartijangkala palu laparnkaranya pupuru rayin karrarta. Rayin palu laparni, ngajirta palunyanangu jularla piyirnwarntiwi kanarlanywarntiwi.

**Wangki Wulyu Jirrkirlikanujuwal
Portions of the Holy Bible in the Walmajarri
language of Australia**

copyright © 1985 Wycliffe Bible Translators

Language: Walmajarri

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

9663b280-2245-5e10-b809-d81274bff0d0